Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 147
van **PIET DE BRUYN**
datum: 18 november 2016

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Soortenbeschermingsprogramma Antwerpse haven - Acties voor paraplusoorten

Het soortenbeschermingsprogramma voor 90 soorten in de Antwerpse haven was het eerste dat deze legislatuur werd goedgekeurd (23 mei 2014). Uit de 90 beschermde soorten werden 14 paraplusoorten geselecteerd, waarrond de acties opgebouwd zijn. Maatregelen voor deze soorten komen ook de instandhouding van de overige 76 soorten ten goede.

Een groot deel van de inrichtingswerken was reeds gepland en uitgevoerd vóór dit SBP werd vastgesteld.

1. Welke bijkomende terreinacties (creatie habitat, communicatie, inrichtingsmaatregelen, ontsnipperingsmaatregelen…) voor de 14 soorten werden sinds de goedkeuring van het SBP ondernomen specifiek in het kader van dit soortenbeschermingsprogramma?
2. Welk budget stond daar tegenover in 2014 en 2015?
3. Welke actor monitort de instandhouding van de 90 soorten?
4. Werd er reeds een eerste tussentijdse evaluatie opgemaakt? Zo ja, welke conclusies werden voor de instandhouding van de 14 doelsoorten getrokken?
5. Doken er knelpunten op bij de uitvoering van dit SBP? Zo ja, welke? Hoe worden deze aangepakt?

JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 147 van 18 november 2016
van **PIET DE BRUYN**

---

1. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bijkomende terreinacties voor de 14 soorten sinds de goedkeuring van het soortenbeschermingsprogramma.

Blauwborst/Bruine kiekendief:
- Inrichting i.f.v. rietontwikkeling Linkerschelde-oever (LSO): 2014-2015: Haasop (12 ha).
- Inrichting i.f.v. rietontwikkeling Rechterschelde-oever (RSO): 2016: Wachtboezems Verlegd Schijns.
- Verwijderen boomopslag i.f.v. rietontwikkeling:
  2015: Verrebroekse Plassen (1,3ha), Steenlandpolder Noord (0,51 ha).
  2016: Verrebroekse Plassen (16,3ha).
  2015-2016: Oude Schijn (0,55ha).
- Omvorming recente verbossing naar grasland (foerageergebied):
  2015: Haasop - groenknolorchiszone (0,6ha).
  2016: LPW fase 2 & 5 (8,6 ha), Bayervlakte (6ha).
- Maatregelen foerageergebied:
  a. maatregelen foerageergebied in natuur en ecologische infrastructuur (E.I.): omvorming recent verboste zones naar grasland: 46 van 67,4 ha uitgevoerd;
  b. maatregelen in landbouwzones (lopende overeenkomsten voor 14 ha in havengebied en 13,7 ha in landbouwgebied).

Gierzwaluw:
Acties dateren van voor SBP. Doelstelling gehaald, waardoor geen bijkomende acties nodig.

Huiszwaluw:
- Alternatieve nestgelegenheid voorzien:
  2014: Lanxess Rubber Ketenislaan – 9 dubbele nestkasten.
  2015: geluidsvoorziening in zwaluwtil Doel, geplaatst om jonge zwaluwen te lokken.
  2015: plaatsing nestkasten aan de Hoge Zeevaartschool RSO – 10 dubbele nestkasten.
  2016: plaatsing extra kunstnesten SAMGA/Boortmalt RSO – 28 dubbele nestkasten en plaatsing geluidsinstallatie met lokgeluiden.

Oeverzwaluw:
- Ontwerp heruitgave brochure 2016 + bouw nestkasten voor experiment in 2017.
- Permanente inschrijving van richtlijnen voor zandstocks in bestekken van Havenbedrijf (HA) en Maatschappij Linkerschelde-oever (MLSO).
- Permanente opvolging van tijdelijke locaties op bouwwerven.

Slechtvalk
- Doelstelling 5 broedparen wordt gehaald. Geen bijkomende actie nodig.

Visdief
- Doel naar aantal gehaald, geen bijkomende acties voorzien op LSO.
- 2016: onderzoek predatie aan Potpolder Lillo (RSO). Actieplan voor 2017.

- December 2016: plaatsing visdievenponton aan Grote Kreek (RSO).

Zwartkopmeeuw:
- Geen bijkomende acties voorzien op LSO.
- 2015: ontwikkeling tijdelijke zwartkopmeeuwenbroedplaats aan Total.
- 2015-2016: plaatsing elektrische afsluiting tegen grondpredatoren aan meeuwenbroedplaats RSO (lus A12/R2). Gebruik van dummies voor het lokken van broedvogels.
- December 2016: nieuw overleg voor mogelijke herinrichting zwartkopmeeuwenbroedplaats in lus A12/R2

Rugstreeppad:
- Aanleg kerngebied:
  2015: Steenlandpolder noord (5,5 ha).
- Optimalisatie poelen:
  2014: Stapsteen Spaans Fort, Stapsteen Drijdijck.
- Aanleg poelen:
  2015: Haasop (West), rondpunt Haandorp
  2016: lancering bestek voor aanleg 17 poelen in netwerk Rugstreeppad.
- Aanleg ecotunnels en geleiding:
  2015: rondpunt Haandorp.
- Plaatsing begrazingsraster:
  2015: Haasop, R2-vlakte.
  2016: lancering bestek voor plaatsing begrazingsrasters overige gebieden.

Meervleermuis:
2015: focus op inventarisatie vliegroutes, gebruik duikers en andere kokers.
2016: bijkomend onderzoek naar vliegroutes en kolonieplaatsen van Meer- en Watervleermuis op LSO en RSO.

Bruin blauwtje:
2015-2019: focus op beheer en monitoring (via bestek beheer E.I. zie verder).

Moeraswespenorchis:
2014: translocatie ADPO-zone.
2015: focus op beheer en monitoring (opvolging translocatie).
2015: onderzoek bijkomende inrichting(en) Ketenislaan.

Wit bosvogeltje (RSO):
2014: plaatsing nestgelegenheid solitaire bijen.
2014-2016: focus op beheer bestaand leefgebied.

Groenknolorchis: .
2015: focus op beheer bestaande groeiplaats met vrijwilligers
2016: onderzoek naar bijkomende inrichting Haasop (oost).

Het bestek voor het beheer van de E.I. is begin 2016 gegund en heeft een looptijd van 2 jaar.

2. In 2014-2015 werd er 203.923 euro besteed.

3. De monitoring vindt plaats via gegevens verzameld door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en door Natuurpunt, volgens wetenschappelijke basisregels, opgesteld door het INBO.

4. De monitoringsresultaten van 2014 en 2015 zijn online raadpleegbaar via volgende linken:

http://www.natuurpuntwal.be/2015-03-27_Monitoringsrapport-AHNAT-2014_DEF.pdf
http://www.natuurpuntwal.be/ploads/Monitoringsrapport-AHNAT-2015.pdf

5. Hieronder vindt u de knelpunten die zijn opgedoken en hoe deze worden aangepakt.
   - Bruine kiekendief: kwaliteit foerageergebied /onvoldoende rietontwikkeling.
     Aanpak: blijvend inzetten op het nemen van maatregelen ten voordele van rietontwikkeling (o.a. (her)inrichting waterlopen LSO en RSO) en geschikt foerageergebied (o.a. omvorming recent verboste zones in het gebied de Haasop naar grasland, uitbreiden van samenwerking met landbouwers in het havengebied en aanpalend landbouwgebied met het oog op voor kiekendief vriendelijke teelten. Hiertoe werd een specifieke grensoverschrijdende actie voorzien in het lopende Interreg-project (Grenspark Groot Saeftinghe).
   - Rugstreeppad: gebrek aan connectiviteit en functionele ecologische verbindingen.
     Aanpak in 2017: aanleg van 17 poelen, plaatsing begrazingsraster, opmaak bestek voor plaatsing geleiding en ecotunnels.
   - Moeraswespenorchis: oppervlaktedoelstelling nog niet gehaald.
     Aanpak: het onderzoek naar potentiële nieuwe groeiplaatsen voor LSO is afgerond met acties voor 2017-2018. Het onderzoek naar potentiële nieuwe groeiplaatsen op RSO is einde 2016 gestart.